

Automatkalla taistelutoverien jäljillä NORMANDIAN KARU KAUNEUS

21.5.2021 8.00

Ranskan kuuluisalla rannikkokaistaleella Normandiassa ratkaistiin toinen maailmansota. Omatoiminen automatka on joustava tapa tutustua maihinnousun muistoihin.

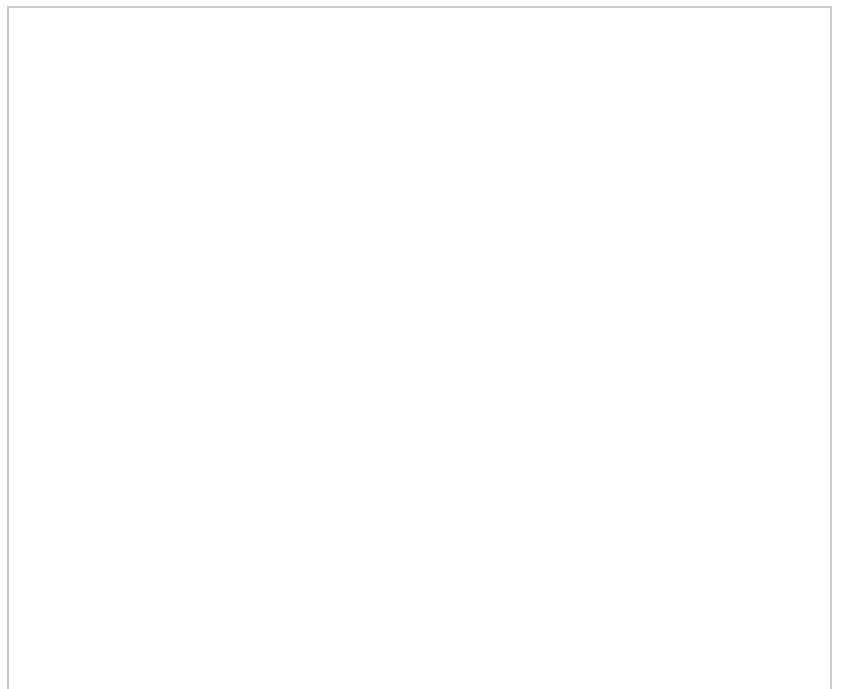
TEKSTI JA KUVAT: ULLA TUOVINEN

Sotahistoriasta kiinnostuneille riittää näkemistä kaikilla Normandian maihinnousun viidellä sektorilla eli Omahalla, Swordilla, Junolla, Goldilla ja Utahilla. Lisää maailmansotahistoriaa on tarjolla alueen suurempien kaupunkien museoissa.

Omat käyntikohteemme valitsimme Normandian maihinnoususta kertovan historiateoksen perusteella. Osansa oli myös televisiossa esitetyllä *Taistelutoverit*-sarjalla.

Tärkein kohteemme oli Omaha Beachin amerikkalainen hautausmaa Colloville sur Merissä. Kauniille paikalle perustetun hautausmaan nurmikentän 9 386 valkoista ristiä ovat vaikuttava näky. Koskettavuutta lisäävät ristirivistöjen lomassa muistolippujen, kukkien ja oppaiden kanssa iso- tai isoisoisänsä hautaa etsivät jälkeläiset.

Hautausmaakäynti viritti odotukset korkealle, kun suuntasimme St Laurent sur Merissä sijaitsevaan maihinnousuhistoriasta ja miehitysajasta kertovaan Musée Mémorial Omaha Beachiin. Museo oli kuitenkin vaikutukseltaan ja kooltaan hienoinen pettymys. Äänimaailman ja mallinukkien avulla rakennettujen rauhan ajan ja sodan näkymien sekä sota-ajan esineistön ja sanomalehtien etusivujen lisäksi museossa voi nähdä englanninkielisen filmin toisen maailmansodan veteraanien haastatteluista.

Museolta on vain parinsadan metrin kävely Englannin kanaalin rantaan, jossa maihinnoususta muistuttavat taideteos, muistomerkki ja nuorten talkoolaisten päivittäin salkoon nostama tähtilippu.

Normandian maihinnousun aikajanalla ensimmäinen kohde on brittien laskuvarjojoukoista kertova Pegasus Bridge -sillan ympärille koottu museo Ranvillen ja Bénouvillen välillä. Museo yllättää runsaudellaan ja perusteellisuuksellaan, joita täydentää lipun hintaan sisältyvä englanninkielinen ryhmäopastus. Pegasus Bridgellä on myös kiinnostava museokauppa, jossa tunnistimme koko viikon ainoat suomalaiset matkailijat.

Ouistrehamissa kapusimme entisöityyn saksalaisbunkerin perustetun Atlantin vallin museon (Musée du Mur de l'Atlantique) kapeissa portaissa ja saimme konkreettisen kuvan sotilaiden oloista. He tähyivät bunkerissa maihinnousujoukkojen varalta vuosien ajan. Suurimman annin kuusikerroksinen Le Grand Bunker antaa opastettuna.

Automatkan suunnittelu on hyvä aloittaa ajoissa, kulkepa reitti Ruotsin, Saksan tai Baltian kautta. Opaskirjojen tietoihin varsinkin aukioloajoista ja lippujen hinnoista kannattaa suhtautua varauksella, vaikka painos olisi tuore. Ajantasaisimmat tiedot löytyvät netistä, mutta opaskirjasta on hyötyä kohteisiin tutustumisessa.

Etäisyyksien ja käyntikohteiden aukioloaikojen perusteella voi suunnitella alustavan päiväohjelman, johon kannattaa jättää väljyyttä ex tempore -päätösten ja koleiden päivien varalta. Omalla matkallamme sää oli kesäkuussa tavallistakin sateisempi ja koleampi.

Maihinnousurannikon päästä päähän kertyy moottoritien ulkopuolisia reittejä käyttäen ajomatkaa lähes sata kilometriä, ja museoita, eri maiden sotilashautausmaita ja muistomerkkejä on tiheässä. Kohteet sulkeutuvat melko aikaisin, jotkut jo kello 17.30, ja kohteiden väliset mutkaiset pikkutiet ovat hitaita ajaa. Kelloa vastaan kilpailemisen sijasta kannattaa valita kiinnostavimmat kohteet ja tutustua niihin omatoimisesti tai oppaan johdolla.

Ranskan pikkutiet ovat hyväkuntoisia, mutta ranskalaisten tapa opastaa vähemmän merkittäviin nähtävyyksiin on suurpiirteisempää kuin Pohjoismaissa. Englannin kielen taitokin on vaatimattomampi. Nuoret puhuvat Normandiassa englantia, mutta aikuiset vastaavat englanninkielisiin kysymyksiin usein ranskaksi. Auttavasta ranskan kielen taidosta on hyötyä.

Vilkkaaimman sesongin ulkopuolella myös maksuttomat pysäköintipaikat löytyvät nopeasti. Vuodenajasta riippumatta suosituimmassa muistokohteessa, Omaha Beachin amerikkalaisella hautausmaalla, on lisäksi pysäköinnin opastus.

Majoituksen löysimme netissä toimivan kansainvälisen vapaa-ajan asuntojen vuokrauspalvelun kautta. Yhtiö välitti yhteystiedot ja yksityiskohdista sovittiin isäntäperheen kanssa sähköpostitse. Muut majoitukset etsimme netin hotellivarauspalvelun, hotellien sivustojen, kaupunkien matkailupalvelujen ja automaattirespoja käyttävän hotelliketjun nettivarauspalvelun kautta.

Myös Facebook voi auttaa löytämään mukavia majoituspaikkoja, mutta varovaisuus ja palautteeseen perehtyminen ovat paikallaan varsinkin, jos vuokraaja on yksityishenkilö. Hotellien ja varausketjun sivujen asiakaspalautteet pitivät varsin hyvin paikkansa.

Automaattisisäänkirjautumista käyttävässä tanskalaishotellissa majoitus piti maksaa luottokortilla etukäteen, mikä hieman arvelutti. Monet kyseisessä hotellissa majoittuneet raportoivat tietotekniikkaongelmista sisäänkirjautumisvaiheessa. Niitä ei onneksi osunut kohdalle, ja vaikka luottokortin tiedot piti naputella nettisivuilla annetuista ohjeista poiketen vielä sisään kirjaututtaessakin, ei korttia veloitettu toiseen kertaan, ja avainkortti solahti automaattista.

Netistä voi varata majoituksen lisäksi meno- ja paluumatkan laivaliput.

Normandiaan ja erityisesti Calvadosin departementtiin houkuttavat toisen maailmansodan muistot, mutta historiakohteiden lisäksi paljon muutakin nähtävää ja koettavaa riittää kaupungeissa ja pirttoreskeissa pikkukylissä. Tarjolla on taidetta ja kulttuuria, eikä lapsiperheitäkään ole unohdettu.

Kauniille paikalle perustetun hautausmaan nurmikentän 9386 valkoista ristiä ovat vaikuttava näky.

Atlantin vallin museo eli Musée du Mur de l'Atlantique ei sovellu lapsiperheille eikä liikuntarajoitteisille.

Normandiassa voi poiketa tutkimassa esimerkiksi Unescon maailmanperintökohteisiin kuuluvaa Bayeyxin seinävaatetta (*Tapisserie de Bayeux*) samannimisessä kaupungissa, tai tutustua **Aki Kaurismäen** ohjaaman *Le Havre* -elokuvan nimikkokaupunkiin Seine-Maritimen departementissa. La Manchen departementissa sijaitseva kuuluisa luostari saari Mont St Michelkään ei ole kaukana, ja romanttisten elokuvien ystävä voi aistia tunnelmia Cherbourgissa.

Nähtävyyksien lomassa voi tutustua alueen tuotteisiin, kuten siideri- ja calvadosvalikoimaan sekä juustoihin.

Musée Memorial Omaha Beachistä on vain lyhyt kävelymatka mairinnousurannalle.

Sodalta säästynyttä Beuvron en Augea keuhetaan yhdeksi Ranskan kauneimmista kylistä.

